

- Aynı hikâyeyi farklı metin türlerinde aktarmak mümkündür; bkz. Ünite 17.4.
- Evde olmayan birisi için telefon geldiğinde, onunla ilgili kısa not tutmak da bir tür özet anlatım. Bunu sınıf ortamında canlandırarak alıştırmaya şeklinde yapmak mümkündür: Öğretmen, bir öğrenciyle telefonda görüşüyormuş gibi yapar ve öğrenciye yapması gereken bir sürü işi ve onunla ilgili bilgileri sıralar; öğrenci bununla ilgili kısa notlar tutmaya çalışır.
- Bir olayı yeniden anlatmak veya özetlemek konusunun bir alt başlığı olarak öğrencilerin sınav öncesi hazırlık için tuttıkları notlar ve özetler de ele alınabilir. Önemli olan yine konunun ilk önce sınıf ortamında sözlü olarak ele alınması ve sonra örneklerle pekiştirilmesidir. Örnek: Derste işlenen son konuyla ilgili önemli ders notları özetlenir, sonra notlar paylaşarak üzerinde değerlendirme yapılır. Seçenek: Öğretmen bir konu hakkında sunum yapar veya ders konusuyla ilgili bir film gösterir. Öğrenciler sunum veya filmle ilgili başlıca konuları 5–10 maddede özetler.

4. İlgil Çekici Ve Heyecanlı Anlatım Becerisi: Alternatifler

4.–9. Sınıflar

35 dk.

Materyal:
Resimli hikâye veya konulu/temalı sayfalar/kartlar (bkz. sağ taraf).

- Sözlü alıştırmaya: “heyecanlı veya ilgi çekici” ile “sıkıcı” ne anlama geliyor? “Heyecanlı yazı” ile “sıkıcı yazıyı” birbirinden ayıran başlıca öğeler nelerdir? Bunlardan kendi yazdıklarımız için nasıl bir sonuç çıkarabiliriz? Pekiştirme: Öğretmen, sınıfta ilk önce heyecanlı, sonra da sıkıcı birer (kısa) metin okur. Metinlerden biri niye heyecanlı iken, diğeri neden sıkıcı? Deney: Sıkıcı bir yazıyı heyecanlı ve merak uyandıran bir yazıya çevirebilir misiniz? Yazılar sınıfta karşılaştırılır.
  - Öğrencilere, heyecanlı ve ilgi çekici yazı yazmak için aşağıdaki “tarifler” verilir (birer nüsha olarak):
    - Yazını, okuyucunun ilgisini çeken bir cümle ile başla (örneğin: “O gün bütün işlerim ters gitti”, “Korkunç köpek hızla bana doğru yaklaşıyordu” vb.).
    - Hemen her şeyi açıklama. Okuyucuyu meraklandıracak ipuçları ver. (“Bugün başıma gelenleri kolay kolay unutmayacağım. Olaya çok tehlikeli bir hayvan da karıştı”.)
    - Yazıda geçen kişilerin duygularını, korkularını ve ümitlerini anlat. (“Her tarafı tir tir titriyordu. Buradan kurtulabilecek miyim diye düşündü bir an”.)
    - Metin içinde birden okuyucuya dönüp soru sorabilirsin. (Örnek: “Siz benim yerimde olsaydınız ne yapardınız?”)
    - Yazdığın yazıdaki en can alıcı noktayı ya da olayın açıklığa kavuştuğu anı metnin sonuna sakla.
    - Okuyucun merakını uyandıran bir başlık seç. (“Türkiye’de Trajik Olay”, veya “Kaplan Beni Yer Mi?”).
- Öğrencilere birden çok şablon metin veya resimli hikâye verilir ve onlardan ellerindeki “tarife” göre ilgi çekici ve heyecanlı bir yazı yazmaları istenir. Uygun bir resimli hikâyenin konusu şu olabilir: “Ürkütücü bir Karşılaşma” veya “Gerçek Korkunun Ne Olduğunu Şimdi Anladım”. Yazı hazırlandıktan sonra metinler karşılaştırılır; özellikle “tarifte” yer alan önerilerin hangi ölçüde ve nasıl uygulandıkları değerlendirilir.
- Öğrencilerle birlikte, heyecanlı veya ilgi çekici konular, konu başlıkları ve/veya en fazla üç cümleden oluşan yazı başlangıçları liste halinde toplanır. Öğrenciler, bunlardan birini seçip okulda veya ev ödevi olarak bir yazı hazırlar. Bunlar daha sonra toplanarak kitap haline de getirilebilir (Örnek: “Korku Hikâyelerimiz”, “Heyecanlı Hikâyeler” vs.).